

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

TRETJI ODDELEK

ZADEVA EUCONE, D. O. O., PROTI SLOVENIJI

(Pritožba št. 49019/99)

SODBA

V STRASBOURGU,

9. marca 2006

*Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije.
Lahko je predmet tehničnih popravkov.*

V zadevi **Eucone d. o. o. proti Sloveniji**

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

- g. J. HEDIGAN, *predsednik*,
 - g. B.M. ZUPANČIČ,
 - ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,
 - g. V. ZAGREBELSKY,
 - g. E. MYJER,
 - g. DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,
 - ga. I. ZIEMELE, *sodniki*,
 - in g. V. BERGER, *sodni tajnik oddelka*,
- po obravnavi na nejavni seji dne 14. februarja 2006
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 49019/99), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 16. marca 1999 proti Republiki Sloveniji vložila družba slovenskega prava, Eucone d. o. o. («pritožnica»).

2. Pritožnico je zastopal g. M. Veit, odvetnik v Mariboru. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjevala, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bila udeležena kot stranka, predolgo. Na podlagi 13. člena Konvencije se je pritožnica pritožila tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka.

4. Sodišče je dne 28. novembra 2002 odločilo, da je pritožba deloma nesprejemljiva in da se o njenem delu v zvezi s trajanjem prvega in tretjega postopka ter s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3. odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnica, družba z omejeno odgovornostjo Eucone d. o. o. (družba z omejeno odgovornostjo), je družba slovenskega prava, ustanovljena leta 1995, s sedežem v Mariboru. Zastopa jo njen direktor g. Pintar.

6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.

1. Prvi postopek

7. Na predlog družbe Inter-Rex z dne 4. februarja 1997 je Okrajno sodišče v Mariboru dne 10. februarja 1997 na podlagi računa v znesku 669.291.00 tolarjev (SIT) (približno 2.880 evrov) izdalo sklep o izvršbi. Dne 12. februarja 1997 je pritožnica oporekala temu sklepu.

8. Dne 30. aprila 1997 je okrajno sodišče odločilo, da se zadeva preda Okrožnemu sodišču v Mariboru, ki bo o njej odločalo v rednem postopku. Isti dan je sodišče pritožnico pozvalo, naj poravna stroške ugovora.

9. Dne 22. maja 1998 je sodišče izdalo odločitev, v kateri je pritožnici naložilo plačilo stroškov. Dne 10. junija 198 je odločitev postala pravnomočna.

10. Pritožnica je na Ministrstvo za pravosodje vložila tudi nadzorstveno pritožbo, v kateri se je pritožila zaradi trajanja postopka. Dne 17. julija 1998 je prejela odgovor Ministrstva v zvezi s stanjem teh postopkov, ki je temeljil na poročilu okrajnega sodišča. Razpravljajoča sodnica je ocenila, da je ravnala v skladu z zakonom, trajanje postopka pa naj bi bilo pripisati velikemu številu zadev.

11. Dne 1. februarja 2000 je bil spis odstopljen okrožnemu sodišču.

12. Za 8. junija 2000 razpisani narok je bil preložen.

13. Dne 22. junija 2000 je pritožnica vložila nadzorstveno pritožbo.

14. Za 14. september 2000 razpisani narok je bil na predlog Inter-Rexa preložen.

15. Dne 26. septembra 2000 je pritožnica na Ministrstvo za pravosodje vložila še eno nadzorstveno pritožbo zaradi trajanja postopka.

16. Dne 16. novembra 2000 je okrožno sodišče po opravljenem naroku izdalo sodbo s skrajšano obrazložitvijo, s katero je zavrnilo zahtevek Inter-Rexa. Dne 21. novembra 2000 je pritožnica prejela odgovor Ministrstva za pravosodje.

17. Sodba z dne 16. novembra 2000 je bila strankam vročena dne 15. januarja 2001.

18. Dne 17. aprila 2001 je Inter-Rex vložil pritožbo. Dne 2. maja 2001 je pritožnica odgovorila na pritožbo.

19. Dne 10. maja 2001 je bil spis poslan višjemu sodišču.

20. Dne 6. februarja 2003 je Višje sodišče v Mariboru zavrnilo pritožbo in potrdilo prvostopenjsko sodbo.

21. Pritožnica je nato od Inter-Rexa zahtevala nadomestilo za škodo, ki jo je utrpela v okviru tega postopka.

2. Drugi postopek

22. Na predlog Inter-Rexa z dne 12. februarja 1997, ki je temeljil na odločitvi z dne 16. januarja 1997, sprejeti v okviru odločanja o vsebini zadeve, je Okrožno sodišče v Mariboru dne 20. februarja 1997 izdalo sklep o izvršbi, s katerim je pritožnici naložilo, naj izprazni prostore, ki jih je zasedala.

23. Dne 26. februarja 1997 je pritožnica podala ugovor na sklep z dne 20. februarja 1997.

24. Dne 11. marca 1997 je sodišče pritožnico obvestilo, da bo sodni izvršitelj izpraznil prostore podjetja.

25. Dne 17. marca 1997 je pritožnica zaprosila za odlog izvršbe do pravnomočnosti sklepa o izvršbi.

26. Dne 15. aprila 1997 je sodišče zavrnilo pritožničin ugovor. Dne 16. aprila 1997 je sodišče zavrnilo tudi njeno prošnjo za odlog izvršbe. Na omenjeni odločitvi se pritožnica ni pritožila.

27. Nato je dne 21. aprila 1997 sklepu o izvršbi ugovarjala druga družba, in sicer Greinitz (katere direktor je tudi direktor družbe Eucone). Dne 29. aprila 1997 je Inter-Rex odgovoril na ugovora. Dne 30. aprila 1997 je sodišče zavrnilo Greinitzov ugovor.

28. Pritožnica zatrjuje, da je omenjena družba na to vložila pritožbo. Iz odgovora Ministrstva za pravosodje z dne 17. julija 1998 (glej zgoraj) pa izhaja, da je odločitev z dne 30. aprila 1997, s katero je bil zavrnjen Greinitzov ugovor, postala pravnomočna dne 15. maja 1997.

29. Medtem je dne 28. aprila 1997 sodišče pritožnico obvestilo, da se bo izvršba opravila dne 7. maja 1997, kar se je tudi zgodilo.

30. Pritožnica je nato na ministrstvo za pravosodje vložila nadzorstveno pritožbo, v kateri se je pritožila zaradi trajanja postopka. Dne 17. julija 1998 je prejela odgovor Ministrstva v zvezi s stanjem treh postopkov (glej del, ki se nanaša na prvi postopek).

31. Dne 3. septembra 1999 je Greinitz odšel v stečaj. Dne 25. januarja 2001 je bil izbrisan iz sodnega registra.

32. Po podatkih, ki jih je predložila pritožnica, višje sodišče do prenehanja Greinitza ni odločilo o njegovi pritožbi.

3. Tretji postopek

33. Dne 27. februarja 1997 je Inter-Rex pred Okrajnim sodiščem v Mariboru na podlagi računa v znesku 668.776,50 SIT (približno 2875 EUR) predlagal še eno izvršbo za izterjavo denarne terjatve zoper pritožnico.

34. Dne 30. aprila 1997 je sodišče dovolilo izvršbo. Banka je na podlagi tega in drugih sklepov zablokirala pritožničin račun.

35. Dne 12. maja 1997 je pritožnica podala ugovor na sklep o izvršbi.

36. Dne 22. maja 1998 je sodišče spremenilo besedilo sklepa z dne 30. aprila 1997. Dne 3. junija 1998 se je pritožnica pritožila, saj je ocenila, da gre za novo odločitev in ne za odpravo pomot.

37. Nato je na Ministrstvo za pravosodje vložila nadzorstveno pritožbo zaradi trajanja postopka. Dne 17. julija 1998 je prejela odgovor Ministrstva, ki je od sodišč zahtevalo podatke o stanju vseh treh postopkov (glej del v zvezi s prvim postopkom). Razpravljajoči sodnik je dne 17. junija 1998 Ministrstvu odgovoril, da je bilo obravnavanje dela spisa, ki se je nanašal na začasno odredbo, ločeno od obravnavanja glavne stvari, ter da je sodišče odločilo o pritožničinem ugovoru zoper sklep o izvršbi in spis odstopilo okrožnemu sodišču, ki bo o zadevi odločalo v rednem postopku.

38. Dne 2. februarja 1999 je okrajno sodišče spis poslalo višjemu sodišču, da bi to lahko odločilo o pritožničini pritožbi zoper odločitev z dne 22. maja 1998.

39. Dne 26. septembra 2000 je pritožnica vložila še eno nadzorstveno pritožbo. Ministrstvo za pravosodje ji je odgovorilo, da se spis nahaja pred višjim sodiščem.

40. Dne 11. oktobra 2000 je sodišče ob obravnavi predloga za začasno odredbo v zvezi s postopkom razveljavilo odločitev o blokiranju pritožničinega računa.

41. Dne 20. februarja 2001 je višje sodišče zadevo vrnilo okrajnemu, saj je ocenilo, da gre za ugovor, o katerem mora odločiti sodišče prve stopnje, in ne za pritožbo, ki bi sodila v njegovo pristojnost.

42. Dne 12. marca 2001 je razpravljajoči sodnik pritožničin ugovor z dne 3. junija 1998 poslal Inter-Rexu in slednjega pozval k predložitvi stališč.

43. Pritožnica je navedla, da je bila meseca aprila 2001 zadeva dodeljena drugemu sodniku.

44. Dne 27. januarja 2003 je okrajno sodišče razveljavilo sklep o izvršbi z dne 30. aprila 1997 in se odločilo spis predati okrožnemu sodišču, ki bo o zadevi odločalo v rednem postopku.

45. Poleg tega je dne 30. aprila 2002 pritožnica pred Okrožnim sodiščem v Mariboru vložila zahtevek za nadomestilo škode. Dne 30. januarja 2003 se je okrajno sodišče odločilo zahtevek predati okrožnemu sodišču, da bi se o zahtevku odločalo v rednem postopku. Ta postopek še traja.

46. V okviru odločanja o glavni stvari je bila za 1. junij 2005 razpisana obravnava. Na obravnavi je nasprotna stranka umaknila svoj zahtevek. Sodišče je isti dan izdalo sodbo, s katero je zaključilo postopek.

4. Drugi postopki

47. Družba pritožnica oziroma njen direktor sta bila udeležena tudi v številnih drugih postopkih.

48. Poleg tega je dne 15. marca 1999 pritožnica vložila zahtevek za nadomestilo škode zoper generalnega državnega pravobranilca. Dne 6. septembra 1999 je pravobranilec odločil, da se zahtevku ne ugotovi.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. Odstavka 6. Člena in 13. Člena Konvencije

49. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.»

50. Vsebina njene pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolgim trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

51. Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

52. Pritožnica je temu ugovarjala z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imela na voljo, niso bila učinkovita.

53. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji* (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi *Lukenda proti Sloveniji* ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

54. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

55. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka 35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

49. Kar zadeva prvi postopek, je doba, ki jo je treba upoštevati, začela teči 4. februarja 1997, na dan, ko je nasprotna stranka pred Okrajnim sodiščem v Mariboru sprožila postopek zoper pritožnico, zaključila pa se je 6. januarja 2003, na dan, ko je višje sodišče izdalo sodbo. Postopek na dveh sodnih instancah je torej trajal približno šest let.

50. Kar zadeva tretji postopek, je doba, ki jo je treba upoštevati, začela teči 27. februarja 1997, na dan, ko je nasprotna stranka pred Okrajnim sodiščem v Mariboru sprožila postopek, zaključila pa se je dne 1. junija 2005, na dan, ko je sodišče zaključilo postopek. Postopek je torej trajal približno osem let in štiri mesece.

51. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi *Frydlender proti Franciji*, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

59. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih postopkov, zlasti pred sodiščem prve stopnje, v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po « razumnem roku ».

60. Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

61. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi *Lukenda*) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

62. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožnici v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljala kršitve pravice, da se o njeni zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

63. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

52. Pritožnica je zahtevala 65.989,61 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode in 217.612,16 EUR iz naslova premoženjske škode.

53. Vlada je njenemu zahtevku oporekala.

54. Sodišče ocenjuje, da je pritožnica zagotovo utrpela določeno nepremoženjsko škodo. V skladu z načelom pravičnosti se ji zato iz tega naslova prisodi 8.000 EUR.

B. Stroški

55. Pritožnica ni zahtevala nadomestila stroškov, ki jih je imela pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

68. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *ugotavlja*, da je pritožba sprejemljiva,
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,
4. *razsoja*
 - a) da mora tožena država pritožnici v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 8.000 EUR (osem tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo,
 - b) da se od izteka treh mesecev pa do poplačila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.
5. *zavrača* preostale zahtevke iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 9. marca 2006.

Vincent BERGER
Sodni tajnik

John HEDIGAN
Predsednik